

Articles from Ramamental

คุณเป็นพ่อแม่ประเภทใด

2011-11-15 05:11:20 admin

อัญชลี จุมพฏจามิกร ผู้รวบรวมและเรียบเรียง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สเปญ อุณองค์ ผู้ให้คำปรึกษา

สิ่งแวดล้อมและการอบรมเลี้ยงดูลูกตลอดจนทัศนคติของ พ่อแม่เป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อ พัฒนาการของลูกมาก ฉะนั้นการที่เด็กจะเติบโตขึ้นมีบุคลิกภาพเช่นใดนั้น นอกจากพันธุกรรม แล้ว การอบรมเลี้ยงดูเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่สำคัญมาก ถ้าเด็ก ถูกเลี้ยงดูมาอย่างถูกต้อง เหมาะสม ก็จะทำให้เขามีบุคลิกภาพที่ดีมีการปรับตัวต่อปัญหาต่างๆได้อย่างเหมาะสม มี อารมณ์ที่มั่นคง แต่ในทางตรงข้าม ถ้าเด็กถูกเลี้ยงดูอย่างไม่ถูกต้องเหมาะสมก็จะทำให้เด็กมี พัฒนาการ ทางบุคลิกภาพที่ไม่เหมาะสม ซึ่งจะเป็ปัญหาต่อการปรับตัวและเป็นผลทำให้เกิด ปัญหาทางสุขภาพจิตได้ง่าย

การที่พ่อแม่จะอบรมเลี้ยงดูลูกอย่างไรนั้น ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง เช่น สภาพอารมณ์ของ พ่อแม่ ความสัมพันธ์ในชีวิตสมรสของพ่อแม่ ลักษณะเฉพาะของลูก เหตุการณ์ที่ผ่านเข้ามาใน ชีวิตครอบครัวนั้นๆ ประสบการณ์ที่พ่อแม่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูมาและจากการเลี้ยงดูลูกคนแรก ด้วยปัจจัย ดังกล่าวจะเห็นว่าเด็กแต่ละคนจะมีพัฒนาการทางบุคลิกภาพไม่เหมือนกัน ทั้งนี้ เนื่องจากสาเหตุดังกล่าว

ฉะนั้น วิธีการอบรมเลี้ยงดูลูกที่ไม่ถูกต้องของพ่อแม่ เป็นปัจจัยอันหนึ่งที่ทำให้เด็ก มี พัฒนาการทางบุคลิกภาพที่ไม่เหมาะสมดังนั้น ท่านที่คิดว่าตัวท่านเองเป็นพ่อแม่ประเภทใด ดังจะกล่าวต่อไปนี้ ก็อย่างเพิ่งตกใจหรือกังวลใจ เรามาลองดูกันหน่อยดีไหมคะ

1. ประเภทรักมากและปกป้องมากเกินไป คือการให้ความรักแก่ลูกมากมาย ทะนุถนอม มากเกินไปไปปฏิบัติดูแลลูกเหมือนเป็นเด็กเล็กๆทั้งๆที่ลูกก็โตแล้ว พ่อแม่ก็ยัง ประคบประหงมเหมือนไข่ในหินไม่ยอมให้ห่างสายตา ไม่ยอมให้ทำอะไรเลยเพราะ กลัวจะเป็นอันตราย ลูกไม่ต้องคิดหรือตัดสินใจทำอะไรเลย พ่อแม่จะเป็นคนจัดการให้ หมด การเลี้ยงดูลูกแบบนี้ ทำให้ทักษะในการช่วยเหลือตัวเองช้า การที่จะพัฒนาไป เป็นผู้ใหญ่ที่มีความมั่นใจในตัวเองมีน้อยมาก เพราะไม่เคยตัดสินใจอะไรด้วยตัวเอง เลย ทำให้เป็นผู้ใหญ่ที่มีลักษณะเหมือนเด็กคือเลี้ยงเท่าไรก็ไม่รู้จักโต
2. ประเภทที่ไม่ต้องการลูก พ่อแม่ที่มีทัศนคติแบบนี้ก็จะไม่รักลูกและพาลเกลียดลูก ซึ่ง อาจเนื่องมาจากการมีลูกทำให้พ่อแม่ต้องลำบากยิ่งขึ้นอีกหรือขณะแม่ตั้งครรภ์มี อาการ ไม่สบายมากทำงานไม่ได้ ทำให้รู้สึกว่าลูกคนนี้นำความทุกข์มาให้โดยอาจจะ เกิด ตั้งแต่ระยะตั้งครรภ์หรือเกิดภายหลังคลอดลูกแล้วก็ได้ พ่อแม่ก็ชักทอตัวว่าเป็น เพราะ ลูกคนนี้ทำให้ครอบครัวต้องลำบาก นอกจากนี้พ่อหรือแม่อาจจะเกลียดลูก ซึ่งตนโทษ ว่าเป็เหตุให้แม่หรือพ่อบึ้งเหี้ยมมาตายระหว่างตั้งครรภ์หรือการคลอด ลูกคนนั้น พ่อแม่ ที่มีความรู้สึกเช่นนี้ก็จะมีปฏิกิริยาต่อลูกด้วยความรุนแรง ทั้งวาจา พฤติกรรม และสีหน้า และไม่สนใจลูก ทำให้ลูกพัฒนาไปเป็นเด็กที่กระด้าง ก้าวร้าว ชอบทะเลาะวิวาท หงุดหงิด และมีลักษณะต่อต้านสังคม อาจจะทำให้เกิดปัญหาสุขภาพจิต ติดยาเสพติด ติด เหล้า ติดการพนัน ลักขโมย เป็นต้น
3. ประเภทตามใจมากจนไม่มีขอบเขต พ่อแม่มักจะตามใจลูกทุกอย่าง โดยเฉพาะ ทาง วัตถุ ลูกจะได้ทุกอย่างตามที่เขาต้องการเท่าที่ฐานะทางเศรษฐกิจ ของพ่อแม่จะ อำนาจ และไม่รู้จักรอบมลูกว่าสิ่งใดผิดสิ่งใดถูก อะไรควรอะไรไม่ควรปฏิบัติ ปล่อยให้

ลูกทำตามใจตัวเองตามความพอใจ ผลเสียก็คือเมื่อลูกออกสู่สังคมนอกบ้าน ก็จะอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้ยาก ทำให้เกิดปัญหาในการปรับตัวเอาแต่ใจตัวเองและขาดความอดทน มีสัมพันธภาพกับบุคคลอื่นที่ไม่ราบรื่น อันจะเป็นสาเหตุให้เกิดปัญหาอื่นๆตามมาอีกมากมาย

4. ประเภทวิตกกังวลหวาดกลัวมากเกินไป พ่อแม่มักจะตีตนไปก่อนไข้ แสดงความวิตกกังวล ในตัวลูกมากเกินไป เช่นกลัวว่าลูกจะได้รับอุบัติเหตุ ลูกจะถูกหลอกไป ไม่ค่อยยอม ให้ออกไปเที่ยวข้างนอกกลัวโดนแดดหรือกรำฝนจะไม่สบาย เวลาลูกไม่สบายเจ็บป่วยเพียงเล็กน้อยก็แสดงความวิตกกังวลมาก ย้ำถามย้ำปฏิบัติต่อลูก จนทำให้เด็กพลอยวิตกกังวลไปด้วย การเลี้ยงลูกแบบนี้จะทำให้ลูกเติบโตเป็นเด็กที่มีแต่ความวิตกกังวล หวาดกลัวหวั่นไหวในเหตุการณ์ต่างๆจนไม่มีความสุขและขาดความเชื่อมั่นในตัวเอง
5. ประเภทเจ้าระเบียบจัด พ่อแม่แบบนี้จะเป็นคนระเบียบจัดต้องการให้ทุกอย่าง เรียบร้อย เป็นระเบียบถูกต้อง ทุกอย่างไม่รู้จักผ่อนปรนให้ ต้องคอยชี้แจงซ้ำซาก ตลอดเวลา ถ้าลูกทำไม่ได้ตั้งใจก็จะโกรธและตำหนิรุนแรงและคอยจกจิกจี้กับลูก แม้ในเรื่องเล็กๆน้อยๆ การเลี้ยงลูกแบบนี้จะทำให้เด็กพัฒนาไปเป็นเด็กที่เต็มไปด้วยความผิดหวัง และมีปมด้อย เพราะรู้สึกตัวเองไม่มีอะไรดี ไม่มีความสามารถเพราะทำอะไรไม่เคยถูกใจพ่อแม่เลย

จะเห็นว่าการเลี้ยงลูกประเภทดังกล่าวทั้ง 5 แบบนี้ ทำให้การพัฒนาบุคลิกภาพของเด็กเป็นไปในทางที่ไม่เหมาะสม ฉะนั้น พ่อแม่ควรหลีกเลี่ยงการอบรมเลี้ยงดูลูกที่จะทำให้เกิดผลเสียดังกล่าว แต่ควรปฏิบัติเลี้ยงดูลูกโดยทางสายกลางเป็นสิ่งที่ดีที่ที่สุด คือไม่มากเกินไปและไม่น้อยเกินไป ควรอบรมเลี้ยงดูลูกให้เหมาะสมกับความสามารถและวัยของเด็ก ไม่ควรใช้อารมณ์แต่ควรอบรมสั่งสอนลูกอย่างมีเหตุผล มีวินัยที่ดีแต่ต้องไม่เข้มงวดจนเกินไป และไม่ควรตามใจเด็กจนเกินไป หรือปล่อยปละละเลย จนเกินไป ควรให้ความรักอย่างเหมาะสมและมีเหตุผล ไม่ใช้รักมากอย่างไม่มีขอบเขต ตลอดจนพ่อแม่ควรจะเป็นแบบอย่างที่ดีให้เด็กได้เลียนแบบ

ความผาสุกในชีวิตแต่งงานของพ่อแม่ การปฏิบัติต่อกันของพ่อแม่ด้วยความรัก ความเข้าใจ เห็นอกเห็นใจกันจะทำให้เด็กรู้สึกอบอุ่น มันคงอันจะเป็นรากฐานของการที่เด็กจะเจริญเติบโตมาด้วยความสุขและความพอใจอันจะมีผลดีทั้งต่อตัวเด็กเอง และสังคมต่อไปในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

1. นงพงา ลิ้มสุวรรณ. จิตเวชเด็กสำหรับกุมารแพทย์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2530.
2. ศรีสกุล จารุจินดา, พัฒนาคน-พัฒนาชาติ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์กรุงเทพเวชสาร, 2528.
3. ศรีธรรม ธนะภูมิ. คุยกับหมอเรื่องลูก. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แพทย์ขจร, 2519
4. อษา จารุสวัสดิ์. พ่อแม่ที่ต้องการพบจิตแพทย์. วารสารโรงพยาบาลประสาท เชียงใหม่ ปีที่ 3 ฉบับที่ 3 (ก.ย.-ธ.ค.2526), หน้า 21-24.

Ramamenthal
Ramathibodi Mental Health Homepage

ภาควิชาจิตเวชศาสตร์
คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี

คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล
Faculty of Medicine Ramathibodi Hospital, Mahidol University.

Tweet

